

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . 40 L — b.
Egy évre . . 20 L — b.
Egy hónapra . . 7 L — b.
Nyitási díj . . 6 L — b.
Hird. díj . . 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Soseana Gen. Averescu-ut 4.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diószegi Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Fontos iskolai rendeletek.

A közoktatásügyi miniszter f. é. 47269. sz. a. a következő döntéseket hozta:

1. Megyei revizoroknak nincsen joguk kath. tanítóinktól nyugdíjgarantációt szedni.

2. A főszolgabíróknak nincsen joguk lelkészeinket és tanítóinkat a járási székhelyekre idézni s őket fizetésük és jövedelmük felől vallatni.

3. Apácázárdáink leányiskoláinak igazgatója lehet kivételesen férfi is (pap, szerzetes, vagy világi), de az iskola belső igazgatása ez esetben is egy igazgatónőnek a kezében legyen.

4. A francia nyelv a fenhatóságon álló összes gimnáziumok alsó osztályaira és a polgári iskolákra nézve a folyó évben nem kötelező. Ezért a bizonyítványok államérvényesek.

5. Katholikus növendékeink semmi címen sem rendelhetők (a nemzeti ünnepeken sem) gör. kol. istentiszteletre. Együttal intézkedett a miniszter, hogy román kath. növendékeink lelkiismereti szabadságának jogai az előírt iskolai ünnepélyekkel kapcsolatban is tiszteletben tartassanak. — Hasonló értelemben nyilatkozott május 3-án a szenátusban Banu vallásügyi miniszter is, aki az iskolás gyermekeknek a gör. keleti istentiszteleten való köteles részvételét egyenesen a vallás szabadságjogaiba ütköző rendeletnek mondta, mert „ez a szabadság nemcsak a vallás pozitív gyakorlatát teszi lehetővé, hanem kizárja azt, hogy valakit vallásos meggyőződésébe ütköző, lelkiismeretével ellenkező cselekedetre kényszerítsenek.”

A közoktatásügyi minisztérium kolozsvári vezérigazgatósága likvidátorának 6505—1923. számú körrendelete szerint:

„a felekezeti iskolák arra lévén hivatva, hogy egy bizonyos felekezet kulturális szükségleteit kielégítsék, bármelyik felekezeti középiskolába csak az illető felekezethez tartozó tanulók vehetők fel.” E rendelet végrehajtására nézve jövőben szem előtt tartandó a közoktatási vezérigazgatóság 27588—1922. IV. sz. rendelete, mely az ugyane tárgyban kiadott 26169—1922. IV. sz. körrendelet értelmezése céljából a következőket közli:

„Semmiesetre sem hagyjuk jóvá, hogy valamely felekezeti iskolába más hitfelekezeti olyan tanulók vétessenek fel, kik a megelőző években nem látogatták ugyanezt az iskolát. Hasonlóan nem vehetők fel más felekezeti növendékek az I. osztályba. A minisztérium eláll a rendeletnek azokra vonatkozó végrehajtásától, kik valamely más felekezeti iskolában kezdték meg tanulmányaikat a megelőző években; ezekre nézve tehát megengedik, hogy ugyanott folytassák a tanulást.”

Vonatok érkezése és indulása a kézdivásárhelyi állomásról.

Junius elsejével a háromszéki vonalon is menetrendváltozás lépett életbe. Az új menetrend szerint a kézdivásárhelyi állomásra

Brassó felől érke. d. é. 11 ó. 14', ind. 11 ó. 24 pkr.
Bereck „ „ reggel 5 ó. 15', ind. 5 ó. 25 pkr.
Brassó „ „ este 8 ó. 13', ind. 8 ó. 19 pkr.
Bereck „ „ d. u. 5 ó. 54', ind. 6 ó. 06 pkr.

Az új menetrend a posta érkezését is megváltoztatta. E szerint Brassó felől postát kapunk a délelőtti vonattal, Brassó felé posta megy a délutáni 6 ó. 06 pkr induló vonattal.

Szemelvények.

Katrosai legeltetési és rapididjak. — Városi gazdasági udvar látogatási-dijak. — A postaépület bére.

Ez alkalommal csak e három alcím alatt kell foglalkoznom — a nyilvánosság előtt, mert nincs képviselőtestület — primárunk dolgaival. Ez neki tudtommal tetszik, sőt szeretné, ha a román nyelvű lapokban is reklámot csinálnék neki. Majd az is sorra kerül.

Egyelőre tehát:

Legyen szíves a felügyeleti hatóság utána nézni, hogy:

1. milyen arányban áll a városi marhatartó közönség által fizetett igen magas legeltetési díjak összege a város primárjának a Katrosai-erdő látogatása címén felvett rapididjaival?

2. igaz-e a szerintem valószínűtlen, de a közudatban élő az a hír, hogy a szomszédos Kézdivásárhely határában telekkönyvezett városi gazdasági udvar (major) területén végzett hivatalos teendőikért rapididjakat élvezett ez év márciusáig a primár ur?

3. és miféle kifordított logika kellett a primár részéről ahhoz, hogy a városi nyugdíj-alap tulajdonát képező postaépület bérétékét az 1916. évben fizetett évi 2000 korona körüli bérösszeg négyszerese, illetve részben hétszerese helyett 28000 leura tétette ugyanis, mint a város érdekeit védelmező becső és összeíró bizottsági tag és a rapidid élvezetekben ugyálszik végkimerülésig dolgozó primár ur?

Egyéb kérdéseimet jövőre tartom fenn.

Ugyanaz.

Véres harcok a bolsevik határon.

Az Universul jelenti: Tegnap hajnalban több bolsevik banda tört át a Dnyeszteren és megtámadta a román határesendőrőrséget. A vörösek és a csendőrök között véres harc keletkezett, amelynek folyamán mindkét részen több ember meghalt. Hosszas küzdelem után sikerült csak a csendőröknek a bolsevikokat visszaverni.

A Kongregáció 20 éves rövid története.

— Jubileumi megemlékezés. Irta és a kézdivásárhelyi Mária Kongregáció 1923. évi május 24-iki ünnepélyén felolvasta: Asbóth Viktor dr. —

(Folyt. és vége.)

Fővédnökünk, állásánál fogva gróf. Majláth G. Károly erdélyi püspök; mi Kongregáció pedig a multak emlékein haladva választottunk 20 év alatt 12 védnököt, akik közül ketten Hassák Vidor volt igazgatónk és Markaly Antal volt főesperesünk pihennek már a sirban, míg a többiek: gróf Mikes János szombathelyi püspök, Elekes Béla ny. főispán, Pál István apátplebános, Balázs Ferenc gyulafehérvári kanonok, Oláh Dániel főesp., dr. Fejér Gerő kanonok, dr. Péter János igazg., Bagoly Mihály tanfelügyelő és dr. Balás András statusi ref. jó egészséggel örvend. A husz praefectus közül, akiknek neveit illik felemlíteni ily ünnepélyes alkalommal, 19 még él és ezek a következők: Jancsó Béla, Jancsó Gyula, Kelemen István, dr. Héjja János, dr. Zentai Pál, Sipos Sándor, Buchinger Mihály, dr. Gaál Gyula, Ráth István, Hadnagy Gerő, Gondos István, Huber Gyula, Fehér István, dr. Várhelyi Ödön, Trajánovits János, Papp Dénes, Földi István, Hamar Gyula és Gál Ede, míg Dénes András tudtunkkal meghalt. Ellenben a 20 secretarius

közül csak 17 él: dr. Fekete András, Molnár Ferenc, dr. Elekes Béla, Finta János, Bándy István, Jirka József, Mánya Ferenc, Stéger József, Szöcs Mihály, dr. Szacsavay László, Rác Vince, Héjja Albert, Opra Gábor, Bernáld György, Pál Tibor, Bartalis János és Krizbay Gy., míg Steirer József, Sipos Lajos és Barthalis Imre szebb hazába költöztek. — Husz év alatt 19 felavatási ünnepélyt rendeztünk, amelynek legnagyobb részét kegyelmes püspök atyánk végezte. Ezen idő alatt, ideszámítva a most felavatott leventéket is, körülbelül 300 növendéket adtunk a Kongregációnak, akiknek többsége hála Isten él és csak kis százaléka vitte el a világháború vagy egyéb szerencsétlenség. Az 1906 ik évben akkori feljegyzéseink szerint azért nem volt felavatás egyrészt, mert a felavatandó jelöltek száma nem állt arányban ily nagyszabású ünnepély fáradaival és kiadásaival, másrészt pedig kegyelmes püspök atyánk sem ígérhette meg eljöveteletét, mivel az év nagyrészt távol székhelyétől állandó s aggasztó gyengélkedésben töltötte el. — A felavatási ünnepségeken kívül minden második vasárnap tartunk rendes gyűlést, az egész Kongregáció részére, majd-nem minden hónapban magisztratusi gyűlést, ahonnan a Kongregációt irányítjuk, ahol ügyeinket, terveinket megérleljük; a Mária-ünnepeken műsoros házi ünnepélyeket rendezünk az intézet egész ifjúságának belevonásával, végre évenként egy vagy két nagyszabású vallásos, jótékony célú műsoros előadást a nagy közönség részére, amely minden alkalommal szeretettel karol fel bennünket.

Kongregációnk könyvtára az utóbbi évek alatt a nehéz beszerzés és szállítási viszonyok miatt csak kevés művel szaporodott, de azért az eddig beszerzett könyvek elég bő szórakozást nyújtanak a Kongregáció tagjainak.

Pénztárunk állománya jelenleg 47944 L.

Végezetül hálátelt szívvel emeljük fel gondolatainkat égi Patronánkhoz, hogy kegyelmes püspök urunkat, Kongregációnk megalapítóját és fővédnökét a mai emlékeztetés napig közbenjárásával életben megőrizte; köszönetet mondunk Kézdivásárhely és vidéke közönségének, hogy ügyünket állandóan figyelmére méltatta és bennünket pártfogásában megtartott; ugyszintén mindazon régi és újabb szereplőinknek, akik közreműködésükkel nemes törekvéseinket előmozdították, ezen helyről kívánjuk Isten áldását; míg elhunytjaink emlékét szívünkbe zárva, érettük imádkozunk. — Salve regina, kegyelmek anyja, tekints reánk, kik hozzád jövünk. Könyörödj értünk, édes reményünk, terjeszd hatalmas karod fölénk.

TANÜGY.

Felvétel tanítónőképzőbe, tanárképzőbe és felsőkereskedelmi. A szt. Ferenczrendi nővérek nagyszabású tanítónőképző és tanárképző intézetébe való felvételért f. évi junius hó végéig lehet folyamodni. A tanárképzőbe fölvehetők okleveles tanítónők és középiskolai érettségi vizsgálatot tett növendékek. A három évi tanfolyam bevégeztével polgári iskolai tanári oklevelet nyernek.

Ugyanott négy évfolyamu felsőkereskedelmi iskola is van. Felvételért szintén junius hó végéig kell jelentkezni.

Az internátusi díj mind a három fokozaton havi 200 leu. Az intézet rendkívüli előnye, hogy a növendékek gyakorlatilag könnyen elsajátíthatják a német nyelvet. Prospektust készséggel küld az igazgatóság.

HIREK

Szombat, június 2.

— **A ref. papi állás betöltése.** A református hívek között mozgalom indult meg, hogy a még üresedésben levő rendes papi állás rövidesen betöltsék. Amint halljuk, a püspökhöz akarnak írni a hívek a kérdés minél előbbi elintézése végett és kéri, hogy a papi állás minden választás mellőzésével Szabó Ferencel, a jelenlegi helyettes lelkésszel, ki a hívek osztatlan szeretetét bírja, töltsék be.

— **A gimnázium majálisa.** Ugy értesülünk, hogy a gimnázium június 17-én majálisát szándékozik tartani, amelynek előkészületei megkezdődtek.

— **Értekezlet az árumintavásár tárgyában.** Holnap, vasárnap d. e. 11 órakor a városháza gyűléstermében értekezlet lesz az árumintavásár tárgyában.

— **Halálozás.** Liszer Zsigmond, a sepsiszentgyörgyi Jókai-nyomda vezetője 72 éves korában Sepsiszentgyörgyön elhunyt. A város közönségének nagy részvéte mellett helyezték örök nyugalomra.

— **Agrár-tárgyalások.** A kisajátítási tárgyalások most folynak városunkban.

— **Hatvanezer leu.** Kétmillió erdélyi magyar legégetőbb és legfájdalmasabb panaszát kiáltották világgá a Magyar Párt márcsvásárhelyi nagygyűlésén a határozati javaslatban. Ebben hozták tudomására mindazoknak, akik őszintén és becsületesen kívánják a magyar kisebbség problémáit megoldani, hogy milyen égbekiáltó igazságtalanságok pörölyesapása bunkozza le a magyar iskolát. Ezt a határozati javaslatot a Magyar Párt elküldte a Bukarestben megjelenő Adeverul-nak és a Dimineata-nak is, abban a reményben, hogy ezek a lapok, amelyek Jászi Oszkár nem rég történt bukaresti látogatásának hasábjait tudtak szentelni, valószínűleg szívesen teret fognak adni annak a határozati javaslatnak is, amelyet ismerni nemcsak illik, de kötelessége is a román közvéleménynek. A Magyar Párt vezetősége a fent említett két lap szerkesztőségének azzal küldte el a határozati javaslatot, hogy azokat volna szíves leközölni „esetleges csekély díjazás mellett is”. Az Adeverul és Dimineata a határozati javaslatot nem közölte le. Hirdetési ügynőksége azonban levelet írt a Magyar Párt titkárnak, amelyben — mint ezeknek a lapoknak a hirdetési engedményese — közli, hogy a beküldött cikkek közlése a Dimineatánál 30.000 leuban van megállapítva és ugyanannyiban az Adeverulnál. Kéri megküdeni a „fedezetet” és akkor rendelkezni fog a határozati javaslat leközlése iránt. Ezt a levelet eltelesszük, mint érdekes dokumentumot.

— **Juliális.** A Vegyes Ipartársulat július 8-án rendezti az évenként szokásos juliálisát.

— **A megveszett ember garázdálkodása.** Csikszerezében Kozits Károly asztalos megveszett és a nyílt utcán végigrohanna, több kis gyermeket összeharapott.

— **Megjelent a Flekken.** Ma, szombaton jelent meg a Flekken 9. száma, melyet közönségünk nagy érdeklődéssel fogadott. E szám minden egyes közleményét szintén avatott kezük irták. Jó hatást fog kiváltani bizonyára a bevezető cikk, mely a cipészek zászlószentelésével foglalkozik. Kedves, hangulatos költeményt írt Elekes Dezső dr.: Tempi passati. „Egy a sok közül” című apró novella. En tollából a zárt ajtók mögé vezet, ahol sok olyasmi játszódik le, ami csakis megörült idegzetű emberek kiesapongásának nevezhető. Akszis verse: „Dráma a szunyogról” kitűnő poétai toll munkája. Elekes György dr. verse: „Mellettem ül” megragadja a lelkiünet és szívünk összedobban a krasznajarszki fogságban bánatokat daloló, szomorú szívű poétáinkkal. A régi világból, Sanyika filozófál, Egy növénytanár jegyzeteiből, Fogas kérdés, Hol lenne több? A karzatról, Tisztelt Flekken, Regénytörödékek, Megkérdeztük Andrásyt, Mondások a nőkről, Ne csináljatok ilyeneket, Megfigyeléseim, Halászat, Iken megtisztelt Herr von Fleckner stb., stb. mind-mind élvezetes olvasni valók. Ajánljuk a Flekken eme számát is közönségünk figyelmébe.

— **Cipészeink köszönete.** A Cipész Ipartársulat vezetősége ezúton is hálás köszönetet adózik mindazoknak, akik a zászlószentelés alkalmával megjelenésükkkel az ünnepség kereteit

emelték és bármi anyagi áldozattal támogatták a társulatot.

— **Az ojtói haramiák.** Amint megírtuk, Németh Miklós ojtói kocsmáros fegyveres rablók fényes nappal fosztották ki a házában. A nyomozás megindult, azonban a rablókat nem találják.

— **Nyilvános köszönet.** A gimnáziumi kongregáció 20 éves évfordulati ünnepe alkalmával Fekete András dr. ügyvéd 1000 leus alapítványt ajánlott fel azzal a rendeltetéssel, hogy az évi kamatból a kongregáció titkára évenként jutalmat kapjon. Az alapítványért a bőkezű alapítónak köszönetet mond a *gimn. igazgatósága*.

— **Elveszett.** A Fortyogó felé vezető úton elveszett egy ezüst dohányos tárcsa. Becsületes megtalálóját szíveskedjék beadni a lap kiadóhivatalába s illő jutalomban részesül.

Orgonabokor.

Ewald K.-tól. Némethől fordította: Bányai János.

De a súra jószág állhatatosan hallgatott. Az öregnek pedig nem volt egy csepp nyugta az egész télen, mindazon töprenkedett, ki s mi lehet valójában az ő titokzatos szomszédja.

S amint megérkezett a tavasz, az igénytelen kis apróság még büszkébb, felfuvalkodottabb lett. Dehogyan állt volna szóba az öreg gyökérrel. Tele tüdővel szivta a jó tavaszi friss levegőt, elkezdett dagadni, nőni s végre egy szép verőfényes napon régi barna kopott felső kabátja leszakadt róla s két szép zöld levélke bujt ki belőle.

— Jó napot — üdvözölte vigan a gyökér. Csakhogy az Isten napfényre hozott, hogy már valamelyes emberi formát látok rajtad. No talán már most felelhetsz a félév óta feladott kérdésekre! Ki s miféle szerzet vagy tulajdonképpen?

— Virágálom! — válaszolá amaz röviden. Hallottál arról valamit a múlt nyáron. Hát tudod, én egy afféle életre való jó mag vagyok... Te pedig egy vaksi buta pofa!

Az öreg meghökkent ettől a váratlan pökhendi hangtól. Nem is tudta, mit is feleljen hamarjában. Lassan fogott az esze! Egy kissé elgondolkozott. No, hogy ő buta pofa?... Hát ezzel törődött ő a legkevésbé. Volt olyan vastag bőr az arcán, hogy észre sem vette az ilyen sértetést. Vágott ő különbeneket is zsebre. Csak a virágálom kifejezés nem ment sehogy sem a fejébe s ezért közelebbi felvilágosítást kért.

— Ugy vészem észre, a föld még mindig elég kemény nekem s mind tudom magamat jól keresztül furni — kezdte mondókáját az ifju — s ezért még van egy kis időm, eleseveghetünk egyről-másról.

— Nézd csak öreg! Ti a múlt nyáron mit butáskodtatok annyit. Ugyan meg volt gyűlve a bajotok a szegény virágokkal. Hallottam én nagyon jól az egészet véges-végig, ott ültem én a szírom aljában szép csendben. Jól ki is nevettelek akkor titeket, no de nem szólhattam közbe, mert akkor én még amolyan éretlen zöld fickó voltam.

— Na és most hogy úgy kinőttél az Isten markából — most... tehát szabadabban beszélhetsz? Ugy-e? — jegyezte meg egészen a gyökér.

(Folytatása következik.)

SPORT.

(x) **Lehel jelentkezni az athletikai versenyre.** Felkérnek mindazon egyesületi tagok, akik a folyó hó 16., 17-én Brassóban tartandó athletikai versenyen részt óhajtanak venni, ebbeli igényüket a Sport Egyet titkárnál, Kovács J. Istvánnál bejelenteni szíveskedjenek. *A Sport Egyet elnöksége.*

(x) **Benevezések a tenisz-versenyre.** Most folyik Brassóban a kerület által rendezett tenisz-verseny, melyre a Kézdivásárhelyi Sport Egyet részéről Zselinszky Józsefné és Torday Jánosné urnők lettek benevezve.

Városi mozi.

(A mozi iroda közlése.) Junius 6-án, szerdán és 7-én, csütörtökön kerül bemutatásra este 9 órakor *Samum*, filmregény négy fejezetben. Egy gazdag márkai felesége leánykorában egy

esábitó áldozata lett. Mikor egy előkelő társaságban bemutatják neki esábitója fiát, bosszút forral a fiu ellen, szerelmet ébreszt benne maga iránt. Közben egy összeesküvés híre kél, melynek szálai a márkai lakásába vezetnek. A bűnügy kiderítését a fiu apja vezeti. A márkai megszökök, a fiu a márkiné boudoirjában tartózkodik, mikor belép az apa. E jelenet a fiut öngyilkosságba kergeti, az apa pedig a markinét fojtja meg, mint romlásának okozóját.

A város hivatalos közleményei.

(E rovatban jelenik meg a város minden hivatalos, a lakosságot érdeklő városi hirdmény, amire felhívjuk olvasóink figyelmét.)

No. 1853/1923.

Primaria orasului Targul-Sacuesc

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Targul-Sacuesc város jelen évre szóló földadó kivétési lajstroma közszemlére ki-tétetik.

Az érdekelt felek a városi adóhivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Targul-Sacuesc, la 29. Mai. 1923.

Morvay,
primar.Elsőrendű
fenyővizet és szilvapálinkát

:: gyárt és szállít jutányos áron ::
BAKÓ ISTVÁN gyümölcspálinka-főzdeje
SZENTKATOLNA.

Rómer szálloda
Brassó, Kut-utca 23.

Tiszta szobák. Kitűnő konyha.

Jutányos árak.

Értesítésre, kívánatra szobákat fenntart.

Ha úgy se megy fürdőre a nyáron

Micike

legalább szórakozzék kellemesen. — Fár-

adon

el minden áldott este a Józsiás-kerti
cukrászdába, mert ez az

egy

-etlen hely, ahol városunkban kellemesen, olcsón és kedvére mulathat cigányzene mellett. Ha éhes, ehét fagyaltat, tortákat, krémet, rollót, hab-

csókot

stb., stb.,

uzsonnázhat és vacsorázhat, ha meg szomjas, akkor a legkitűnőbb CZELL-féle (Czell Károly csoport) italokat kapja.

Eladó a Kanta-utcában fekvő telek a rajta levő emeletes kőházzal

és gyümölcsös kerttel együtt.

Felvilágosítást dr. Molnár Dénes kézdívasárhelyi ügyvéd (Főter 21. szám) ad.

Szabó-üzlet áthelyezés.

Értesítem a tisztelt közönséget, hogy fértiszabóságomat áthelyeztem a Főter I. ker., XXI. udvartéren levő Dávid István úr lakásába (Páldák lakatos mellett)

Kérem a t. közönséget, ezután is ép oly bizalommal felkeresni, amennyiben oda törekszem, hogy a legkényesebb igényeknek megfelelő ruhákat is gyorsan és pontosan elkészítek. :: Tisztelettel:

BARTHA ISTVÁN, fértiszabó.